

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23Co/566/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4213218560
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Jankovičová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2016:4213218560.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v právnej veci predsedníčky senátu: JUDr. Iveta Jankovičová a členov senátu: JUDr. Daša Kontríková a JUDr. Gabriela Brišková, v právnej veci navrhovateľa: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom 851 01 Bratislava, Údernícka 5, IČO: 35 724 803, zastúpeného: TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., advokátska kancelária so sídlom 851 01 Bratislava, Údernícka 5, proti odporcovi: D. E., nar. XX.X.XXXX, naposledy bytom F. č. XXX, t. č. na neznámom mieste, zastúpený opatrovníčkou S. T., zamestnankyňou Okresného súdu Galanta, o zaplatenie 102,27 eura s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Galanta, č. k. 17C/370/2014 - 87 zo dňa 26. mája 2015, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvého stupňa sa p o t v r d z u j e.

Odporcovi sa nepriznáva náhrada trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Prvostupňový súd zamietol návrh navrhovateľa, ktorým sa domáhal, aby súd odporcu zaviazal na zaplatenie istiny vo výške 102,27 eura, úroku z omeškania a náhrady trov konania, pretože na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok uzavretej podľa § 524 a nasledujúceho Občianskeho zákonníka zo dňa 27. 9. 2012 bola na neho postúpená pohľadávka z pôvodného veriteľa - postupcu Slovenská sporiteľňa, a.s. Právny predchodca navrhovateľa - Slovenská sporiteľňa, a.s. uzatvoril s odporcom dňa 1. 12. 2005 zmluvu číslo 212124507, na základe ktorej Slovenská sporiteľňa, a.s. poskytla odporcovi peňažné prostriedky vo výške 1294,56 eura. Podmienky čerpania peňažných prostriedkov, podmienky splácania, podmienky pri neplnení zmluvných povinností aj ďalšie náležitosti sú upravené v zmluve a vo všeobecných obchodných podmienkach. Pohľadávka navrhovateľa ku dňu postúpenia predmetnej pohľadávky predstavovala sumu 1468,68 eura, ktorá pozostávala z istiny 956,93 eura, úroku 138,46 eura, úroku z omeškania 373,29 eura a ostatného príslušenstva 0,- eur, a to všetko v súlade s prílohou k Zmluve o postúpení, kde postupca Slovenská sporiteľňa, a.s. deklaruje, že výška a špecifikácia pohľadávky uvedenej v predmetnej prílohe jej generovaná bankovým systémom a predstavuje aktuálnu dlžnú sumu ku dňu postúpenia pohľadávky. Úrok z omeškania vo výške 373,29 eura si navrhovateľ v konaní neuplatnil. Navrhovateľ si v konaní uplatnil aj zákonný úrok z omeškania podľa § 517 ods. 2 OZ v spojení s nariadením vlády SR č. 87/1995 Z.z. Postupca poskytol odporcovi úver vo výške 1294,56 eura, ktorý mal splácať v mesačných splátkach po 34,09 eura vždy do 20. dňa v mesiaci. Navrhovateľ si v konaní uplatnil splátky úveru splatné od 20. 9. 2010 do 20. 11. 2010 v počte 3 splátky v celkovej výške 102,27 eura (t. j. nepremľčané splátky). Ustanovenie § 101 ods. 1 O.s.p. ukladá účastníkovi tzv. povinnosť tvrdenia. Táto povinnosť však nie je súdom vynútiteľná. Vzhľadom k tomu, že sa jedná o spotrebiteľský vzťah, súd je povinný skúmať uzatvorenú zmluvu a chrániť práva spotrebiteľa, navyše sa jedná o návrhové konanie a navrhovateľ nesie dôkazné bremeno (bremeno tvrdenia aj bremeno dôkazu). Keďže navrhovateľ je v konaní zastúpený advokátskou kanceláriou, je nutné konštatovať, že advokátska kancelária musí poznať právo a súd z tohto faktu vychádza, musí poznať, aké náležitosti

návrh musí obsahovať a rovnako musí vedieť, že k návrhu je potrebné doložiť všetky listinné dôkazy na preukázanie tvrdení uvedených v návrhu. Preto súd nemôže vyzývať (s poukazom na § 101, § 120 O.s.p. a dodržiavanie zásady kontradiktórnosti konania a rovnosti účastníkov konania) účastníka konania na preukázanie svojich tvrdení, a pri svojom rozhodovaní v merite veci vychádza z toho, čo účastník v konaní preukáže a to ku dňu, kedy rozhoduje. Súd poukázal aj na to, že na dôkazy predložené po vyhlásení rozsudku nie je možné prihliadať. Prenesenie dôkazného bremena na odporcu by bolo porušením ustanovenia § 101 O.s.p., ktoré ukladá účastníkovi tzv. povinnosť tvrdenia. Táto povinnosť však nie je súdom vynútiteľná. V záujme hospodárnosti a rýchlosti konania sa umožňuje súdu, aby na pojednávaní prejednal vec v neprítomnosti účastníka. (S poukazom na nález Ústavného súdu SR pod číslom konania I. ÚS 38/2013 - 50 zo dňa 24. 10. 2013 súd konštatuje, že k odňatiu možnosti konať pred súdom nedochádza ani údajným porušením zásady kontradiktórnosti ako základnej súčasti práva na spravodlivý proces. Právny predchodca navrhovateľa a odporca uzatvorili dňa 1. 12. 2005 zmluvu o úvere číslo 212124507. Predmetom tejto zmluvy bolo poskytnutie splátkového úveru vo výške 1294,56 eura pri mesačných splátkach 34,09 eura, úrokovej sadzbe 17,3 % p.a., RPMN 9,58 %, splatnosť prvej splátky 20. 12. 2005 a poslednej 20. 11. 2010. Odporca uzatvoril zmluvu ako spotrebiteľ, preto sa pri posúdení veci postupuje podľa zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov účinného k 1. 12. 2005, zák. č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa účinného k 1. 12. 2005, zák. č. 483/2001 Z.z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov účinného k 27. 9. 2012 (deň postúpenia pohľadávky) a zák. č. 40/1964 Občiansky zákonník účinný k 1. 12. 2005. Z ust. § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z.z. je teda zrejmé, že banka je oprávnená pohľadávku z omeškaného peňažného záväzku klienta postúpiť inému subjektu za predpokladu, že omeškanie trvá dlhšie ako 90 dní vrátane odovzdania dokumentácie, ktorá s postúpeným záväzkom súvisí. Slovenská sporiteľňa, a.s. postúpila pohľadávku voči odporcovi na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok č. 1175/2012/CE zo dňa 27. 9. 2012. Navrhovateľ však nepreukázal splnenie zákonných podmienok postúpenia pohľadávky zo Slovenskej sporiteľne, a.s. na navrhovateľa, teda najmä nepreukázal, či jeho právny predchodca písomne vyzval odporcu na plnenie povinnosti, nepreukázal, že odporca bol v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní a teda súd nemôže posúdiť, či postúpenie pohľadávky prebehlo v súlade s § 92 ods. 8 cit. zákona a teda, či postúpenie je platné a tým, či je daná aktívna legitímácia navrhovateľa v konaní. Z listinných dôkazov nie je ani zrejmé, či odporcovi bolo oznámené postúpenie pohľadávky a teda nie je zrejmé, či sa postupovalo podľa § 526 OZ (Postúpenie pohľadávky je povinný postupca bez zbytočného odkladu oznámiť dlžníkovi. Dokiaľ postúpenie pohľadávky nie je oznámené dlžníkovi alebo dokiaľ postupník postúpenie pohľadávky dlžníkovi nepreukáže, zbaví sa dlžník záväzku plnením postupcovi.), resp. či sa postupovalo podľa bodu 7.1 Zmluvy o postúpení, podľa ktorého navrhovateľ mal oznámiť odporcovi postúpenie pohľadávky, pričom navrhovateľ nepreukázal, že tak učinil. Hoci navrhovateľ súdu predložil listinný dôkaz - oznámenie o postúpení pohľadávky zo dňa 16. 10. 2012, nepreukázal však, či toto oznámenie bolo reálne odporcovi doručené, alebo či sa vrátilo ako neprevzaté a pod., z čoho by bolo možné vyvodiť záver, že zásielka bola doručená čo i len fikciou doručenia. Aktívnou vecnou legitímáciou sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva subjektu - navrhovateľovi ním uplatňované právo (nárok), respektíve mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúmanie vecnej legitímácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane navrhovateľa), alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane odporcu) je imanentnou súčasťou súdneho konania (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. 6. 2010, sp. zn. 2Cdo 205/2009). Spôsobilým predmetom postúpenia v zmysle ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách môže byť však iba pohľadávka alebo jej časť, ktoré sú už (1) splatnými (dospelé splátky), a to za predpokladu predchádzajúcej (2) písomnej výzvy po tom, čo bol klient banky nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní. Uvedené predpoklady sú zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky. Musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky. Ak by aj súd predpokladal, a to aj s poukazom na zákon o bankách a jeho vyššie citované ustanovenie § 92 ods. 8, že právny predchodca navrhovateľa postupoval podľa zákona a vyzýval odporcu na plnenie, nie je však súdu zrejmé, kedy sa tak stalo, čo môže mať vážny dopad napríklad aj na otázku premlčania, na ktorú súd musí prihliadať ex offo v spotrebiteľských veciach. Súd však rozhoduje nie na základe predpokladu, ale výlučne na základe toho, čo je v konaní preukázané. Jedinou výzvou k úhrade dlhu je list navrhovateľa zo dňa 16. 10. 2012, v tomto prípade sa však nejedná o výzvu podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách. Vzhľadom na uvedené skutkové a právne zistenia súd rozhodol tak, ako to vyplýva z enunciatu rozhodnutia a návrh zamietol, nakoľko navrhovateľ nepreukázal, že je aktívne legitimovaný na podanie takéhoto návrhu. Keďže sa jedná o spotrebiteľský vzťah, súd musí zo zákona prísnejšie posudzovať žalobné návrhy a chrániť práva spotrebiteľov, preto pre

všetky uvedené vážne nedostatky pri postupe podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách súd návrhu nemohol vyhovieť. O trovách konania súd rozhodol podľa ust. § 142 ods. 1 O.s.p., podľa ktorého účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal. Ustanovenie § 142 vyjadruje zásadu zodpovednosti za výsledok sporového konania. To znamená, že účastník, ktorý mal v sporovom konaní plný úspech (resp. úspech vo väčšej časti), má právo na náhradu všetkých (pomerných) trov konania. Náhrada je obmedzená na náhradu všetkých trov vynaložených na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva. Keďže odporca bol v konaní plne úspešný, mal by právo na náhradu trov konania, avšak ich náhradu si pred súdom neuplatnil, žiadne trovy konania mu ani nevznikli, preto mu ich náhradu súd nepriznal. V danom prípade sa nemôže jednať o prekvapivé rozhodnutie súdu, nakoľko súd takto rozhodol v mnohých predchádzajúcich konaniach vedených na tunajšom súde (m. i. aj napr. v sp. zn. 17C/338/2014), teda navrhovateľ bol uzrozumený s tým, že súd skúma aktívnu legitímáciu s poukazom na § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z.z..

Odvolanie proti tomuto rozsudku podal navrhovateľ prostredníctvom svojho právneho zástupcu z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci a nedostatočného zistenia skutkového stavu, ktoré odôvodňuje nasledovne. Navrhovateľ zastáva názor, že ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách nemožno spájať s aktívnou legitímáciou navrhovateľa ako postupníka pohľadávky. Účelom predmetného ustanovenia je úprava výnimiek z bankového tajomstva a nehovorí o podmienkach platnosti postúpenia pohľadávok, ale iba o podmienkach, za splnenia ktorých nedochádza k porušeniu bankového tajomstva. Aj podľa dôvodovej správy bol hlavným účelom predmetného ustanovenia prelomenie bankového tajomstva a nie obmedzenie možnosti postúpiť pohľadávku. Zo zákona nevyplýva, že by podmienky uvedené v predmetnom ustanovení podmieňovali platnosť právneho úkonu postúpenia pohľadávky. Podľa názoru doc. JUDr. Kristiána Csacha, PhD., LL.M. publikovanom v časopise Súkromné právo č. 1/2015 účelom § 92 Zákona o bankách je úprava výnimiek z bankového tajomstva. Ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách nehovorí nič o podmienkach platnosti postúpenia pohľadávky, ale iba o podmienkach, za splnenia ktorých nedochádza k porušeniu bankového tajomstva. Hlavný účel § 92 Zákona o bankách bol aj podľa dôvodovej správy prelomenie bankového tajomstva a nie obmedzenie možnosti postúpiť pohľadávku. Vzhľadom na uvedené navrhuje vykladať vzťah medzi bankovým tajomstvom a platnosťou postúpenia pohľadávky tak, ako to urobil český najvyšší súd, resp. nemecký Spolkový súdny dvor, a to, že porušenie bankového tajomstva vrátane porušenia § 92 ods. 8 Zákona o bankách nevedie k súkromnoprávnej sankcii v podobe neplatnosti postúpenia, ale k sankciám, predpokladaným Zákona o bankách. Navrhovateľ poukazuje na vyjadrenie navrhovateľa zo dňa 27.3.2015, prílohou ktorého bolo Oznámenie o začatí výkonu mandátnej správy. Predmetné oznámenie o začatí výkonu mandátnej správy preukazuje, že v čase začatia vymáhania predmetnej pohľadávky bol už odporca v omeškaní a bol informovaný o tom, že predmetná pohľadávka nie je uhradená. Omeškanie odporcu s úhradou dlžnej sumy viac ako 90 dní je zrejmé aj z prílohy k zmluve o postúpení pohľadávok, z ktorej je zrejmé, že odporca vykonal poslednú úhradu dňa 15.8.2012, teda najneskôr od uvedeného dátumu je odporca nepretržite v omeškaní s úhradou dlžnej sumy. Navrhovateľ v tejto súvislosti ďalej poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 24.4.2014, sp. zn. 19C/34/2012. V súlade s prílohou č. 1 k Zmluve o postúpení pohľadávok bol odporca ku dňu postúpenia pohľadávky v omeškaní po dobu 1345 dní, teda súčet všetkých omeškaní odporcu so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke presiahol jeden rok. Vzhľadom k dikcii ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách, s poukazom na to, že omeškanie odporcu trvalo nepochybne viac ako rok zastáva názor, že právny predchodca navrhovateľa by konal v súlade ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách (a teda by neporušil bankové tajomstvo) aj v takom prípade, ak by písomnú výzvu odporcovi nezasielal. Navrhovateľ poukazuje na rozhodnutie Okresného súdu Prievidza zo dňa 30.3.2015, sp. zn. 12C/63/2014. Len samotné nepreukázanie písomnej výzvy za stavu, že banka splnenie tejto povinnosti vyhlasuje v zmluve o postúpení pohľadávky, nemôže zneplatniť zmluvu o postúpení pohľadávky. Nedoručenie písomnej výzvy právny predchodcom navrhovateľa odporcovi odporca v konaní nenamietal. Je však nepravdepodobné, že by SLSP pri tak dlhom omeškaní dlžníka zostala nečinná a nevyzývala dlžníka k plneniu omeškaných splátok. S ohľadom aj na situáciu predpokladanú v § 92 ods. 8 citovaného zákona, podľa ktorého ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok, keďže omeškanie dlžníka trvalo nepochybne viac ako jeden rok, je súd názoru, že postúpenie pohľadávky nebolo viazané ani na písomnú výzvu banky. Navrhuje preto, aby odvolací súd napadnutý rozsudok preskúmal a v zmysle ust. § 220 O.s.p. ho zmenil tak, že návrhu na začatie konania vyhovie v plnom rozsahu, resp. § 221 ods. O.s.p. ho zrušil a vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Zároveň si uplatňuje voči odporcom trovy konania a právneho zastúpenia v prvostupňovom

a odvolacom konaní. Trovy právneho zastúpenia v odvolacom konaní pozostávajú z jedného úkonu právnej služby vo výške 19,92 eur s DPH a režijného paušálu k právnomu úkonu vo výške 10,07 eur s DPH (podanie odvolania), spolu 29,99 eur.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 204 ods. 1 O.s.p.), oprávnenou osobou - účastníkom konania (§ 201 O.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 a § 202 O.s.p.), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 205 ods. 1 O.s.p.) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 205 ods. 2 O.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné, keďže napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa je vecne správny, v dôsledku čoho boli splnené podmienky na jeho potvrdenie v zmysle § 219 ods. 1 O.s.p..

Súd prvého stupňa zároveň dospel k správnomu záveru, že v danom prípade sa navrhovateľovi nepodarilo preukázať jeho aktívnu legitimáciu, keď síce predložil zmluvu o postúpení pohľadávok zo dňa 27.9.2012, nepreukázal však splnenie zákonných podmienok pre postúpenie predmetnej pohľadávky pôvodného veriteľa Slovenskej sporiteľne a.s. voči odporcovi ako dlžníkovi.

Podľa § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z.z. o bankách, ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

Banka je v prípade porušenia zmluvnej povinnosti dlžníka splácať úver riadne a včas oprávnená vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru, po doručení výzvy dlžníkovi, za podmienok stanovených v zákone o bankách, alebo zmluvu o úvere vypovedať, prípadne od nej odstúpiť, v súlade so všeobecnými obchodnými podmienkami. Banka túto možnosť v danom prípade využila a navrhovateľovi postúpila pohľadávku potom ako vyhlásila mimoriadnu splatnosť. Doručenie výzvy, ktorá má predchádzať k zosplatneniu úveru, však nepreukázala. Pokiaľ, ale banka nevyzvala dlžníka k splneniu omeškaných pohľadávok, nebola oprávnená vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru a nie je možné urobiť záver o tom, že by predmetný úver bol ku dňu postúpenia splatný. Splatnými do tej doby sa mohli stať len jednotlivé splátky úveru, so zaplatením ktorých bol odporca v omeškaní.

Právny predchodca navrhovateľa - Slovenská sporiteľňa, a.s. uzatvoril s odporcom dňa 1. 12. 2005 zmluvu číslo 212124507, na základe ktorej Slovenská sporiteľňa, a.s. poskytla odporcovi peňažné prostriedky vo výške 1294,56 eura. Podmienky čerpania peňažných prostriedkov, podmienky splácania, podmienky pri neplnení zmluvných povinností aj ďalšie náležitosti sú upravené v zmluve a vo všeobecných obchodných podmienkach. Pohľadávka navrhovateľa ku dňu postúpenia predmetnej pohľadávky predstavovala sumu 1468,68 eura, ktorá pozostávala z istiny 956,93 eura, úroku 138,46 eura, úroku z omeškania 373,29 eura a ostatného príslušenstva 0 eur, a to všetko v súlade s prílohou k Zmluve o postúpení, kde postupca Slovenská sporiteľňa, a.s. deklaruje, že výška a špecifikácia pohľadávky uvedenej v predmetnej prílohe jej generovaná bankovým systémom a predstavuje aktuálnu dlžnú sumu ku dňu postúpenia pohľadávky. Úrok z omeškania vo výške 373,29 eura si navrhovateľ v konaní neuplatnil.

Slovenská sporiteľňa, a.s. postúpila pohľadávku voči odporcovi 1/ na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok č. 1175/2012/CE zo dňa 27.9.2012.

Navrhovateľ nepreukázal splnenie zákonných podmienok postúpenia pohľadávky zo Slovenskej sporiteľne, a.s. na navrhovateľa, teda najmä nepreukázal, či jeho právny predchodca písomne vyzval odporcu 1/ na plnenie povinnosti, nepreukázal, že odporca 1/ bol v omeškaní nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní a teda súd nemôže posúdiť, či postúpenie pohľadávky prebehlo v súlade s § 92 ods. 8 cit. zákona a teda, či postúpenie je platné a tým, či je daná aktívna legitímácia navrhovateľa v konaní. Z listinných dôkazov nie je ani zrejmé, či odporcovi bolo oznámené postúpenie pohľadávky a teda nie je zrejmé, či sa postupovalo podľa § 526 OZ (Postúpenie pohľadávky je povinný postupca bez zbytočného odkladu oznámiť dlžníkovi. Dokiaľ postúpenie pohľadávky nie je oznámené dlžníkovi alebo dokiaľ postupník postúpenie pohľadávky dlžníkovi nepreukáže, zbaví sa dlžník záväzku plnením postupcovi.), resp. či sa postupovalo podľa bodu 7.1 Zmluvy o postúpení, podľa ktorého navrhovateľ mal oznámiť odporcovi postúpenie pohľadávky, pričom navrhovateľ nepreukázal, že tak učinil. Hoci navrhovateľ súdu predložil listinný dôkaz - oznámenie o postúpení pohľadávky zo dňa 16. 10. 2012, nepreukázal však, či toto oznámenie bolo reálne odporcovi 1/ a odporcovi 2/ doručované a doručené.

Navrhovateľ súdu ako dôkaz o postupe podľa § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z.z. predložil nedatovaný list jeho právneho predchodcu - oznámenie o začatí výkonu mandátnej činnosti, v zmysle ktorého Slovenská sporiteľňa, a.s. adresovala odporcovi 1/ list s obsahom, že zverila na základe mandátnej zmluvy uzatvorenej dňa 31.1.2011 správu a vymáhanie pohľadávky z úverovej zmluvy vo výške 4.551,05 eura s príslušenstvom spoločnosti CEE COLLECT Slovakia, s.r.o. Z tohto listu nevyplýva, kedy bol písaný, či v tom čase už bol odporca 1/ nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke a taktiež nie je jasné, či list bol odporcovi 1/ aj reálne doručovaný a doručený.

Dohodu o uznaní záväzku a o úhrade pohľadávky v splátkach predloženú navrhovateľom a údajne podpísanú odporcom 1/ súd nemôže brať do úvahy ako dôkaz o postupe podľa § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z.z., nakoľko uznanie dlhu odporcom 1/ nemôže nahradiť nedostatky postupu banky pri postúpení pohľadávky.

Z ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách vyplýva, že banka môže postúpiť inému subjektu iba tú časť pohľadávky, ktorá zodpovedá nesplácanému dlhu. Dôvodová správa k tomuto ustanoveniu (pôvodne išlo o § 92 ods. 7) doslova uvádza: „V ods. 7 sa upravuje možnosť použiť inštitút postúpenia svojej pohľadávky zodpovedajúcej nesplácanému dlhu a to aj osobe, ktorá nie je bankou.“ Pokiaľ teda banka postúpila predmetnú pohľadávku z úveru v celom rozsahu navrhovateľovi, postupovala v rozpore s § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z.z. o bankách. Totiž keďže ku dňu postúpenia pohľadávky nebol splatným celý úver (nedošlo k platnému vyhláseniu mimoriadnej splatnosti), banka nebola oprávnená postúpiť svoju pohľadávku z úveru, vrátane úrokov z neho v celosti inému subjektu. Zmluva o postúpení pohľadávok z 27.9.2012 je preto neplatným právnym úkonom v zmysle § 39 OZ (pre rozpor so zákonom).

Podľa názoru odvolacieho súdu úpravou § 92 ods. 8 (predtým 7) mal zákonodarca na mysli oprávnenie banky postúpiť časť peňažného záväzku, s ktorým je dlžník po stanovenú dobu napriek písomnej výzve banky v omeškaní. Uvedené ustanovenie by banku malo motivovať k tomu, aby podnikla určité kroky smerujúce k ukončeniu záväzkového vzťahu pri dlhodobom nesplácaní úveru dlžníkom a nemala by len počas celého trvania zmluvy každý mesiac pripisovať na účet dlžníka úroky, poplatky, úroky z omeškania a rôzne iné sankcie, aby sa dlh neustále zvyšoval. Takéto správanie banky nespĺňa požiadavku prístupu s odbornou starostlivosťou, ako to vyplýva zo zákona o ochrane spotrebiteľa. Nie je v záujme spotrebiteľa, aby po uzavretí úverovej zmluvy s bankou táto kedykoľvek, počas trvania záväzkového vzťahu postupovala pohľadávku voči spotrebiteľovi tretej osobe, ktorá napríklad nepodlieha dozoru a dohľadu NBS. Takéto konanie banky by sa priechilo účelu a zmyslu zákona o bankách, keďže poskytovanie úverov a ich správa je špecifickou, osobitne právnym predpisom upravenou činnosťou.

Ustanovenie § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka zakazuje postúpiť okrem iného také pohľadávky, ktorých obsah by sa zmenou veriteľa zmenil. Pohľadávky banky voči svojim klientom treba považovať práve za takýto druh pohľadávok. S každou pohľadávkou banky voči klientovi sú totiž neoddeliteľne spojené špecifické povinnosti a požiadavky kladené na podnikanie bánk v zmysle § 27 a nasl. zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách, ako aj obsahle bankové tajomstvo (§ 91 a nasl. cit. zákona). Tieto požiadavky a povinnosti nevyplývajú pre banku zo zmluvy s klientom, ale priamo zo zákona. Postúpením pohľadávky z banky na inú osobu, ktorá týmto požiadavkám nepodlieha, sa tak podstatným spôsobom mení obsah

právneho vzťahu medzi veriteľom-postupníkom a dlžníkom v porovnaní so vzťahom medzi veriteľom-postupcom (bankou) a dlžníkom. Preto treba principiálne vychádzať z toho, že ustanovenie § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka bráni postupovaniu pohľadávok z takých právnych vzťahov, v ktorých je veriteľ povinný zo zákona zachovávať mlčanlivosť o záležitostiach dlžníka. Vzhľadom na uvedenú zákonnú výlukovú ustanovenie § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. dovoľuje banke postúpiť jej pohľadávky voči klientovi za splnenia určitých podmienok. V zmysle citovaného ustanovenia tak predpokladom postupiteľnosti pohľadávky banky na inú osobu je, aby bol ohľadom tejto pohľadávky klient v omeškaní aspoň 90 dní a aby ho banka na jej splnenie písomne vyzvala. Ak tieto predpoklady nie sú splnené, pohľadávka banky nie je postupiteľná, pretože tomu bráni už citované ust. § 525 ods. 1 O.z. Ak určitá pohľadávka nie je postupiteľná (teda jej postúpenie je objektívne neprípustné, zakázané), potom jej „postúpenie“ je svojím obsahom a účelom v priamom rozpore so zákonom a ako také je neplatné v zmysle § 39 O.z., a to nielen medzi stranami zmluvy o postúpení, ale aj navonok, voči dlžníkovi. Kým teda v iných prípadoch neplatnosti zmluvy o postúpení (napr. kvôli nedostatočnej identifikácii pohľadávky) sa účinky tejto neplatnosti prejavujú len medzi postupcom a postupníkom, no voči dlžníkovi je takéto postúpenie podľa § 526 ods. 2 O.z. účinné, ak mu ho oznámi postupca, v prípadoch uvedených v § 525 O.z. ani prípadné oznámenie postupcu v zmysle § 526 O.z. nemá voči dlžníkovi žiadne účinky. Dlžník teda nie je povinný plniť postupníkovi bez toho, aby bol oprávnený domáhať sa preukázania zmluvy o postúpení.

Z už uvedeného potom vyplýva, že na rozpor postúpenia s § 525 O.z., ktoré má za následok absolútnu neplatnosť postúpenia, prihliada súd aj bez námietky, z úradnej povinnosti. Ďalej z toho vyplýva, že ak je pre platnosť postúpenia v týchto prípadoch potrebné splniť určité podmienky, ako napr. tie uvedené v § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z., je postupca v súdnom konaní, v ktorom takto postúpenú pohľadávku uplatňuje, povinný v zmysle § 120 ods. 1 O.s.p. tvrdiť a dokázať predpoklady svojej aktívnej legitímácie, teda okrem iného aj splnenie podmienok platného postúpenia. Postupca, ktorému bola pohľadávka postúpená bankou, je tak v zmysle uvedeného povinný tvrdiť a dokázať, že pred postúpením pohľadávky banka klienta (dlžníka) písomne vyzvala na splnenie jeho záväzku a klient napriek tomu zostal v omeškaní so splatením svojho záväzku aspoň 90 dní. Nepreukázanie týchto skutočností má za následok nedokázanie aktívnej legitímácie postupníka.

V danom prípade zo zisteného skutkového stavu bolo zrejmé, že navrhovateľ nedokázal, že by v čase, kedy mala byť pohľadávka Slovenskej sporiteľne, a.s., voči odporcovi postúpená naňho, boli tieto podmienky postúpenia splnené. Možno síce považovať za dokázanú požiadavku 90-dňového omeškania, nebolo však dokázané, že by bol odporca aj písomne (porov. § 92 ods. 8 cit. zákona) vyzvaný na splnenie svojho záväzku zo zmluvy o úvere. Navrhovateľ tak nedokázal, že pohľadávka voči odporcovi bola v čase jej postúpenia na navrhovateľa spôsobilá na postúpenie v zmysle § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. V dôsledku toho nemožno považovať za dokázané, že toto postúpenie je platné (aj keby zmluva o postúpení bola účinná) a že navrhovateľ je oprávnený pohľadávku voči odporcovi uplatňovať pred súdom. Vzhľadom na uvedené treba uzavrieť, že navrhovateľ nepreukázal, že sa platne a účinne stal veriteľom uplatňovanej pohľadávky, teda nepreukázal svoju aktívnu legitímáciu na jej uplatňovanie, a preto bol správny postup súdu prvého stupňa, ktorý z tohto dôvodu žalobu v celom rozsahu zamietol.

V zmysle § 120 ods. 1 O.s.p. účastníci sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Súd rozhodne, ktoré z označených dôkazov vykoná. Súd môže výnimočne vykonať aj iné dôkazy ako navrhnú účastníci, ak je ich vykonanie nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci.

V zmysle § 132 Občianskeho súdneho poriadku dôkazy hodnotí súd podľa svojej úvahy a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivosti prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci.

Citované ustanovenia zakotvujú dôkaznú povinnosť účastníkov v sporovom konaní, teda povinnosť označiť dôkazy na svoje tvrdenia. Iniciatíva pri zhromažďovaní dôkazov leží zásadne na účastníkoch konania. Účastník, ktorý neoznačí dôkazy potrebné na preukázanie svojich tvrdení, nesie nepriaznivé dôsledky v podobe takého rozhodnutia súdu, ktoré bude vychádzať zo skutkového stavu zisteného na základe vykonaných dôkazov. Rovnaké následky postihujú i toho účastníka, ktorý síce navrhol dôkazy o pravdivosti svojich tvrdení, no hodnotenie vykonaných dôkazov súdom vyústilo do záveru, že dokazovanie nepotvrdilo pravdivosť skutkových tvrdení účastníka. Zákon určuje dôkazné bremeno

ako procesnú zodpovednosť účastníka za výsledok konania, pokiaľ je určovaný výsledkom vykonaného dokazovania. Dôsledkom toho, že tvrdenie účastníka nie je preukázané v tom zmysle, že súd ho nepovažuje za pravdivé ani na základe navrhnutých dôkazov, ani na základe dôkazov, ktoré súd vykonal bez návrhu, je pre účastníka nepriaznivé rozhodnutie.

Hodnotenie dôkazov v zmysle § 132 O.s.p. je činnosť súdu, pri ktorej hodnotí vykonané procesné dôkazy z hľadiska ich pravdivosti a relevantnosti pre rozhodnutie. Pri hodnotení dôkazov súd v zásade nie je právnymi predpismi obmedzovaný v tom, ako má z hľadiska pravdivosti ten-ktorý dôkaz hodnotiť. Uplatňuje sa teda zásada voľného hodnotenia dôkazov. Hodnotiacia úvaha súdu pritom ale nie je svojvoľná, súd musí vychádzať zo všetkého, čo vyšlo v konaní najavo. Tieto skutočnosti musí súd rešpektovať a musí správne určiť ich vzájomný vzťah. Prítom súd nie je viazaný žiadnym poradím významu a dôkaznej sily jednotlivých dôkazov.

V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje aj na viaceré rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, v ktorých súd skonštatoval, že Občiansky súdny poriadok ukladá účastníkom konania povinnosť označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. V zmysle § 120 ods. 1 O.s.p. však súd rozhodne o tom, ktoré z označených dôkazov vykoná. To znamená, že súd nie je viazaný návrhmi účastníkov na vykonanie dokazovania a ani nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Nevykonanie všetkých navrhnutých dôkazov preto nie je vadou spôsobujúcou účastníkovi konania odňatie možnosti konať pred súdom a zakladajúcou tým prípustnosť dovolania. (porovnaj aj rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 37/1993 a pod R 125/1999). Odňatie možnosti konať pred súdom s následkom prípustnosti dovolania nezakladá bez ďalšieho ani prípadná skutočnosť, že by bolo možné mať výhrady voči dôvodom, pre ktoré súd navrhnuté dôkazy nevykoná (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 18. apríla 2012, sp. zn. 6 Cdo 51/2012). Súd pri vykonávaní dokazovania nie je viazaný návrhmi účastníkov a nemá povinnosť všetky navrhnuté dôkazy vykonať. Nevykonanie všetkých navrhnutých dôkazov nie je vadou spôsobujúcou účastníkovi odňatie možnosti konať pred súdom, pretože v zmysle ustanovenia § 120 ods. 1 veta druhá O.s.p. je vecou súdu, aby rozhodol, ktoré z navrhovaných dôkazov vykoná. Toto oprávnenie súdu sa neviaže na návrhy účastníka konania (uznesenie Najvyššieho súdu SR zo 14.9.2011, sp. zn. 6 Cdo 153/2011).

V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje aj na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky, v ktorom súd skonštatoval, že dokazovanie v občianskom súdnom konaní prebieha vo viacerých fázach; od navrhnutia dôkazu cez jeho zabezpečenie, vykonanie a následné vyhodnotenie. Kým navrhovanie dôkazov je právom a zároveň procesnou povinnosťou účastníkov konania, len súd rozhodne, ktorý z označených (navrhnutých) dôkazov vykoná. Uvedené predstavuje prejav zákonnej právomoci všeobecného súdu korigovať návrhy účastníkov na vykonanie dokazovania sledujúc tak rýchly a hospodárny priebeh konania a súčasne zabezpečiť, aby sa zisťovanie skutkového stavu dokazovaním držalo v mantineloch predmetu konania a aby sa neuberalo smerom, ktorý z pohľadu podstaty prejednávanej veci nie je relevantný. V prípade, že súd odmietne vykonať určitý účastníkom navrhovaný dôkaz, je jeho zákonnou povinnosťou v odôvodnení rozhodnutia uviesť, prečo nevykoná ďalšie navrhnuté dôkazy (§ 157 ods. 2 Občiansky súdny poriadok). Skutočnosť, že okresný súd a ani následne krajský súd neakceptovali návrhy na vykonanie dokazovania predložené sťažovateľom, nemôže sama osebe viesť k záveru o porušení jeho práv. Zásah do základného práva na súdnu ochranu či práv na spravodlivé súdne konanie by v tejto súvislosti podľa Ústavného súdu Slovenskej republiky bolo možné konštatovať len vtedy, ak by záver všeobecného súdu o nevykonaní účastníkom navrhovaného dôkazu bol zjavne neodôvodnený, chýbala by mu predchádzajúca racionálna úvaha konajúceho súdu vychádzajúca z priebehu konania a stavu dokazovania v jeho rámci, či vtedy, ak by nevykonaním navrhnutého dôkazu bol účastník postavený do podstatne nevýhodnejšej pozície ako druhá strana v konaní (nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 350/08 z 30. septembra 2010).

Vzhľadom na uvedenú argumentáciu, pokiaľ súd prvého stupňa návrh navrhovateľa v celom rozsahu zamietol, rozhodol vecne správne, a preto odvolací súd v súlade s ust. § 219 ods. 1 O.s.p. rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil.

V odvolacom konaní plne úspešným odporcom vzniklo podľa § 142 ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. právo na náhradu trov konania voči v odvolaní neúspešnému navrhovateľovi. Odporca si náhradu trov odvolacieho konania neuplatnil, preto mu odvolací súd náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Senát krajského soudu toto rozhodnutí přijal poměrem hlasů 3:0.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku není možné podat odvolání.